

The Athanassakeio Archaeological Museum of Volos was built in 1909 and was donated to the Greek State by Alexios Athanassakis, a benefactor from Portaria of Mt. Pelion, in order to exhibit the painted funerary stelae of ancient Demetrias found in re-use as a building material in the city's wall towers. In 2004 the Museum was renovated. The exhibition of the old wing was renewed and expanded to a new wing as an additional exhibiting space, which was inaugurated in 2009. The Museum's galleries display finds from archaeological excavations in Thessaly since the beginning of the 20th century. The archaeological collections are represented thematically according to contemporary museological perceptions and practices.

ΑΘΑΝΑΣΑΚΕΙΟ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΟΛΟΥ
ATHANASSAKEIO
ARCHAEOLOGICAL
MUSEUM OF VOLOS

ΜΑΓΝΗΣΙΑ / MAGNESIA

ΑΘΑΝΑΣΑΚΕΙΟ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΟΛΟΥ
ATHANASSAKEIO
ARCHAEOLOGICAL
MUSEUM OF VOLOS

ΜΑΓΝΗΣΙΑ / MAGNESIA

ΚΕΙΜΕΝΑ: ΑΙ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ - Φ. ΤΣΙΟΥΚΑ - ΜΠ. ΙΝΤΖΕΣΙΛΟΓΛΟΥ - ΕΥ. ΣΤΑΜΕΛΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΖΑΡΙΦΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΝΩΣ - OFFICE COM.
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΒΙΒΛΙΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Ε.

TEXT: ΑΙ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ - Φ. ΤΣΙΟΥΚΑ - Β. ΙΝΤΖΕΣΙΛΟΓΛΟΥ - Ε. ΣΤΑΜΕΛΟΥ
TRANSLATION: D. BROWN KAZAZIS - V. RODIRI
GENERAL SUPERVISION: PUBLICATIONS DEPARTMENT
DESIGN & LAYOUT: ΖΑΡΙΦΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΝΩΣ - OFFICE COM.
PRINT: BIBLIOSYNERGATIKI S.A.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ INFORMATION

T: 24210 25285

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - HELLENIC REPUBLIC
Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού
Ministry of Culture & Tourism

2011 © ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
2011 © ARCHAEOLOGICAL RECEIPTS FUND
www.tap.gr

Χρηματοδότηση έκδοσης: ΟΠΑΠ Α.Ε.
Edition sponsored by ΟΠΑΠ S.A.

042 1110

www.visitgreece.gr

Το Αθανασάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου χτίστηκε το 1909 και δωρήθηκε στο Δημόσιο από τον Αλέξιο Αθανασάκη, καταγόμενο από την Πορταριά του Πηλίου, με σκοπό να εκτεθούν σε αυτό οι επιτύμβιες γραπτές στήλες που βρέθηκαν στους πύργους των τειχών της αρχαίας Δημητριάδος. Το 2004 το Μουσείο ανακαινίστηκε, ανανεώθηκε η έκθεση στην παλαιά πτέρυγά του και επεκτάθηκε με την προσθήκη νέας πτέρυγας που εγκαινιάστηκε το 2009. Στις αίθουσες του Μουσείου εκτίθενται ευρήματα των αρχαιολογικών ερευνών στη Θεσσαλία από τις αρχές του 20ού αιώνα μέχρι σήμερα. Οι συλλογές παρουσιάζονται κατά θεματικές ενότητες, σύμφωνα με τις σύγχρονες μουσειολογικές αντιλήψεις και πρακτικές.

ΑΙΘΟΥΣΑ 1, Εκδοτήριο εισιτηρίων: Στην αίθουσα υποδοχής διατίθενται εισιτήρια, ενημερωτικό υλικό και πωλητέα είδη. Επίσης, λειτουργούν πρωτοποριακά ηλεκτρονικά συστήματα πληροφόρησης και ξενάγησης.

ΑΙΘΟΥΣΑ 2, Ευρήματα ανασκαφών στο πλαίσιο μεγάλων έργων: Προβάλλονται αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία που ανασκάφηκαν στην Περιφερειακή Ενότητα Μαγνησίας κατά τη διάρκεια μεγάλης κλίμακας σωστικών ανασκαφών, στο πλαίσιο δημόσιων έργων. Αντιπροσωπευτικά ευρήματα από τις αρχαίες πόλεις της Άλου, των Φερών, του «Κάστρου» του Αερινού, από τους αρχαίους οικισμούς της λίμνης Κάρλας και από τον προϊστορικό οικισμό στον Κόμβο των Μικροθηβών οργανώνονται κατά αρχαιολογική θέση και κατά χρονολογική σειρά, πληροφορώντας τον επισκέπτη για τις πολιτιστικές αλλαγές που χαρακτηρίζουν τις αρχαιολογικές περιόδους από το τέλος της νεολιθικής εποχής έως τα ελληνιστικά χρόνια.

ΑΙΘΟΥΣΑ 3, Συλλογή Άγγελου Μπάστη: Εκτίθενται χαρακτηριστικά αντικείμενα της νεολιθικής εποχής (ειδώλια, εργαλεία, κοσμήματα), τονίζοντας την ποικιλομορφία του νεολιθικού υλικού, αλλά και τη σημαντική διασπορά του στο θεσσαλικό χώρο. Το μεγαλύτερο μέρος της έκθεσης καταλαμβάνει η ιδιωτική Συλλογή του Βολιώτη Άγγελου Μπάστη, που δωρήθηκε στο Μουσείο του Βόλου το 1994.

ΑΙΘΟΥΣΑ 4 - Αίθουσα Γ.Χ. Χουρμουζιάδη, Νεολιθικός πολιτισμός της Θεσσαλίας: Η έκθεση παρουσιάζει ευρήματα κυρίως από τους νεολιθικούς οικισμούς στο Σέσκλο, στον Πρόδρομο Καρδίτσας και το Διμήνι (7η χιλιετία-4η χιλιετία π.Χ.), καθώς και από άλλες νεολιθικές θέσεις του θεσσαλικού χώρου. Τα ευρήματα οργανώνονται σε τρεις θεματικούς άξονες: την οικιστική δραστηριότητα (αναπαράσταση στρωματογραφίας του Σέσκλου, οικοδομικά κατάλοιπα, ομοιώματα σπιτιών), την οικονομία (γεωργία, κτηνοτροφία, λίθινα και οστέινα εργαλεία, πήλινα αγγεία) και την ιδεολογία της εποχής (ειδώλια, κοσμήματα, σφραγίδες). Η ελεύθερη παρουσίαση των αντικειμένων, χωρίς τη μεσολάβηση προθηκών, συμβάλλει στην άμεση επαφή του επισκέπτη με τα εκθέματα, και κυρίως στην προσέγγιση του νεολιθικού ανθρώπου που τα δημιούργησε.

ΑΙΘΟΥΣΑ 5, Γραπτές επιτύμβιες στήλες Δημητριάδος: Τα μνημεία αυτά αποτελούν θαυμάσια δείγματα ελληνιστικής ζωγραφικής και ταυτόχρονα σημαντική ιστορική πηγή για τη ζωή στη Δημητριάδα. Μαζί με τα υπόλοιπα εκθέματα της αίθουσας δίνουν πληροφορίες για την πόλη που ιδρύθηκε από τον Δημήτριο Πολιορκητή (294-292 π.Χ.) και αναπτύχθηκε κατά την ελληνιστική και τη ρωμαϊκή εποχή (3ος αι. π.Χ.-4ος αι. μ.Χ.). Την εικόνα συμπληρώνουν κτερίσματα από τα νεκροταφεία και ευρήματα από τον ανάκτορο και τις οικίες (νομίσματα και σφραγίσματα σε λαβές αμφορέων).

ΑΙΘΟΥΣΑ 6, Χθόνιες θεότητες, κτερίσματα τάφων: Η έκθεση λειτουργεί ως εισαγωγή για την επόμενη αίθουσα, που αφιερώνεται στα ταφικά έθιμα. Εκτίθενται ευρήματα κυρίως από τις αρχαίες πόλεις των Αμφωνών, των Φερών και της Δημητριάδος, που καταδεικνύουν τη λατρεία θεοτήτων σχετιζόμενων με τον Κάτω Κόσμο, όπως ο Δίας Μελίχιος,

ο Ερμής, ο Διόνυσος, η Αφροδίτη Πασικράτα, η Εννοδία, η Κυβέλη, η Περσεφόνη, που λατρεύονταν στα τοπικά ιερά. Εκτίθενται επίσης κτερίσματα τάφων (χρυσά κοσμήματα, γυάλινα αγγεία) από ολόκληρο το θεσσαλικό χώρο, που συμπληρώνουν την εικόνα για τις αρχαίες αντιλήψεις περί μεταθανάτιας ζωής.

ΑΙΘΟΥΣΑ 7, Ταφικά έθιμα: Παρουσιάζεται μια σαφής εικόνα των ταφικών εθίμων στη Θεσσαλία κατά τις διάφορες χρονικές περιόδους της αρχαιότητας (2η χιλιετία-1ος αι. π.Χ.) με αναπαράσταση τάφων που αποτελούν αντιπροσωπευτικά δείγματα των πρακτικών ταφής των νεκρών. Τάφοι κιβωτιόσχημοι, πήλινες λάρνακες και εγχυτρισμοί (ταφές σε μεγάλα αγγεία) περιέχουν το σκελετό του νεκρού και τα κτερίσματα που τον συνόδευαν, ενώ λάκκοι αποτέφρωσης και τεφροδόξα αγγεία παρουσιάζουν την πρακτική της αποτέφρωσης των νεκρών. Επιτύμβιες στήλες, ανάγλυφες και γραπτές, δηλώνουν τη σημασία των τάφων.

ΑΙΘΟΥΣΑ 8 - Αίθουσα Δ.Ρ. Θεοχάρη, Η εξέλιξη της Θεσσαλικής Πόλης στο μυκό του Παγασητικού κόλπου: Η νέα μόνιμη έκθεση στη Νέα Πτέρυγα του Μουσείου έχει ως θέμα την εξέλιξη της θεσσαλικής πόλης στο μυκό του Παγασητικού κόλπου, από τη μυκηναϊκή εποχή μέχρι τους ρωμαϊκούς αυτοκρατορικούς χρόνους, με άξονα τις τρεις σημαντικές πόλεις της περιοχής, την Ιωλκό, τις Φερές και τη Δημητριάδα, οι οποίες στη διάρκεια δύο χιλιάδων περίπου ετών ήκμασαν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους και διαδέχθηκαν η μια την άλλη στην κυριαρχία της περιοχής. Στην έκθεση περιλαμβάνονται σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα αντιπροσωπευτικά για το δημόσιο και ιδιωτικό βίο της κάθε πόλης, τα οποία πλαισιώνονται από πλούσιο ενημερωτικό και εποπτικό υλικό, αλλά και αναπαραστάσεις μνημείων που σε ορισμένες περιπτώσεις συνοδεύονται από ηχητικά ακούσματα. Το σύνολο συντελεί ώστε η σχέση του επισκέπτη με την έκθεση να γίνεται ζωντανή, θερμή και φιλική.

Στο υπόγειο του νέου κτιρίου ανασκάφηκε από την 7η ΕΒΑ., το 1999, τμήμα παλαιохριστιανικού λουτρικού συγκροτήματος, μέρος του οποίου διατηρείται κατά χώρον ως επισκέψιμο μνημείο.

GALLERY 1, Tickets counter: In the reception hall, where tickets are sold, informative material is also available, and there are a number of items for sale. An electronic information system and tour is also available to the public.

GALLERY 2, Excavations conducted during major public work projects: Gallery 2 displays finds from archaeological sites and monuments revealed in Magnesia in the course of large scale salvage excavations conducted during major public work projects. Representative finds from the ancient cities of Halos, Pheres, the site of "Kastro" at Aerino, or the ancient settlements around Lake Karla, as well as the prehistoric settlement at Mikrothives, are organized in chronological order, offering to visitors information about cultural changes through succeeding archaeological periods, from the Late Neolithic to the Hellenistic period.

GALLERY 3, Angelos Bastis Collection: The exhibits include characteristic objects of the Neolithic period (figurines, tools, jewelry) stressing the diversity of its material culture as well as its significant dispersion throughout Thessaly. Most of the exhibits belong to the private collection of Angelos Bastis, which was donated to the Museum of Volos in 1994.

GALLERY 4 - G.H. Chourmouziadis Gallery, The Neolithic culture of Thessaly: This gallery presents finds coming mainly from the neolithic settlements of Sesklo (Magnesia), Dimini (Magnesia, 7th-4th millennium BC) and Prodromos (Karditsa), as well as from other Neolithic sites in Thessaly. The finds are organized in three different thematic areas: residence (reconstruction of the stratigraphy at Sesklo, building remains, house models), economy (farming, animal husbandry, stone and bone tools, pottery) and ideology (figurines, jewelry, seals). Open displays of objects contribute to the visitor's direct contact with the exhibits, and thus to the reconstruction of human life in the Neolithic period.

GALLERY 5, Painted funerary stelae from ancient Demetrias: The painted funerary stela of Demetrias are extinguished examples of hellenistic painting and simultaneously comprise an important historical source on the ancient city's life. Combined with other objects on display in this gallery, they provide information about Demetrias, a city founded by Demetrios Poliorketes (294-292 BC) and developed during the Hellenistic and Roman periods (3rd c. BC-4th c. AD). Visitors can also admire grave goods from the city's cemetery, as well as finds from excavations in the palace and in houses (coins and stamped amphora handles).

GALLERY 6, Chthonian deities, grave goods: The exhibition in this gallery serves as an introduction to the following gallery with the burial customs. Exhibits come from the ancient cities of Amphanes, Pheres and Demetrias, as well as from other archaeological sites in the area, which show the worship of deities connected with death and the Underworld. The gods who were connected with the underworld were Zeus Meilichios, Hermes, Dionysus, Aphrodite Pasikrata, Ennodia, Cybele and Persephone and were worshipped at local sanctuaries. There are also displays of grave goods (gold jewelry, glass vases) from all around Thessaly that add to the picture of ancient beliefs in afterlife.

GALLERY 7, Burial customs: The purpose of this exhibition is to offer a clear picture of Thessaly's burial customs during the different periods of antiquity (2nd millennium-1st c. BC). It includes reconstructions of tombs, as typical examples of burial practices. Cist graves, clay sarcophagi and urns (burials in large vases) contain human bones of the deceased and the grave goods that accompany them, while grave pits and urns present the practice of cremation of the dead. Funerary reliefs and painted stela function as grave marks.

GALLERY 8 - D.R. Theocharis Gallery, The development of Thessalian cities around the Pagasitic Gulf: The permanent exhibition in the new wing of the Athanassakeio Archaeological Museum of Volos, is devoted to the development of Thessalian cities built around the Pagasitic Gulf from the Mycenaean to the Roman Imperial period, focusing on three important cities in the area: Iolkos, Pheres, and Demetrias. Over the course of about 2,000 years, these three cities flourished at different periods and succeeded one another in predominance over the region. The exhibits include important archaeological finds accompanied by a wealth of informative and visual material, as well as reconstructions of monuments complemented by audios that render visitors' relation with the exhibits more lively, animated and friendly.

In the basement of the new building of the Athanassakeio Archaeological Museum of Volos, the 7th Ephorate of Byzantine Antiquities excavated in 1999 part of a bath complex dating to the Early Christian period. This complex is preserved *in situ* and is open to the public.